

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIEN EN DE VLAAMSE RAND

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Bijsturing opdracht praktijkcommissie eindtermen 2de en 3de graad secundair onderwijs

Samenvatting

Op 19 december 2020 keurde de Vlaamse Regering het decreet betreffende de onderwijsdoelen voor de tweede en de derde graad van het secundair onderwijs en diverse andere verwante maatregelen definitief goed. Dit decreet werd aangenomen door het Vlaams Parlement op 10 februari 2021.

De Vlaamse Regering besliste om de Vlaamse minister, bevoegd voor het Onderwijs, te machtigen om een praktijkcommissie op te richten om bijstellingen voor te stellen aan de eindtermen 2de en 3de graad secundair onderwijs na één schooljaar.

Zoals opgenomen in de mededeling aan de Vlaamse Regering van 2 juli 2021 leverde de praktijkcommissie eind maart 2022 een tussentijds rapport op.

1. SITUERING EN DOEL VAN DE NOTA

A. OORSPRONKELIJKE OPDRACHT VAN DE PRAKTIJKCOMMISSIE

De Vlaamse Regering hechtte op 19 december 2020 haar definitieve goedkeuring aan het ontwerp van decreet betreffende de onderwijsdoelen voor de tweede en derde graad van het secundair onderwijs en diverse andere verwante maatregelen. Om tegemoet te komen aan de bezorgdheid over de omvang, de gedetailleerdheid en de mate waarin de voorliggende eindtermen voldoende ruimte laten voor het eigen pedagogisch project en voor een kwalitatieve invulling van de praktijkcomponent of de artistieke component, besliste de Vlaamse Regering om een praktijkcommissie op te richten.

Dit orgaan krijgt de opdracht om na één schooljaar (2021-2022) bijstellingen voor te stellen aan de eindtermen tweede graad in de ASO/TSO/KSO doorstroomfinaliteit, TSO/KSO dubbele finaliteit en BSO arbeidsmarktgerichte finaliteit, op grond van de praktische implementatie van voormelde eindtermen. Tevens kan de commissie aanpassingen voorstellen aan de (specifieke) eindtermen voor de derde graad in de ASO/TSO/KSO doorstroomfinaliteit, TSO/KSO dubbele finaliteit en BSO arbeidsmarktgerichte finaliteit zoals ontworpen in het decreet betreffende de onderwijsdoelen voor de tweede en derde graad van het secundair onderwijs en diverse verwante maatregelen.

B. VRAGEN VANUIT DE PRAKTIJKCOMMISSIE EN VERVOLGTRAJECT

De praktijkcommissie leverde eind maart 2022 haar tussentijds rapport op. Hierin werd gerapporteerd over haar werkzaamheden en tussentijdse bevindingen.

Allereerst ondervindt de praktijkcommissie een grote bereidheid én vanzelfsprekendheid in het onderwijsveld om met de nieuwe (specifieke) eindtermen en de hele modernisering van het secundair onderwijs aan de slag te gaan.

De praktijkcommissie stelt op basis van haar afgenomen interviews vast dat bijstellingen aan (specifieke) eindtermen vermoedelijk afhankelijk zijn van de eigenheid van een individuele studierichting. De praktijkcommissie legde hiervoor reeds de basis, maar wil dit graag in de loop van het volgend schooljaar (2022-2023) verder (laten) onderzoeken in samenwerking met de commissie van academici.

Ook vraagt de praktijkcommissie om rekening te houden met het feit dat de (specifieke) eindtermen nog niet geïmplementeerd zijn in de derde graad van het secundair onderwijs. Dat gebeurt pas vanaf het schooljaar 2023-2024. Het orgaan haalt aan dat hierdoor de inschatting omtrent de haalbaarheid van de (specifieke) eindtermen in de derde graad van het secundair onderwijs moeilijk is.

Bovendien wijst de praktijkcommissie er ook op dat de geïnterviewden niet altijd heel concreet kunnen benoemen waar de knelpunten exact liggen. De praktijkcommissie haalt aan dat er meer diepgaand onderzoek nodig is om na te gaan welke knelpunten gerelateerd zijn aan de (specifieke) eindtermen zelf en welke knelpunten te maken hebben met andere factoren. Daarom wordt de vraag gesteld in welke mate knelpunten die te maken hebben met andere factoren kunnen worden meegenomen in het eindrapport.

Daarnaast staat de praktijkcommissie open voor bijstellingen en vragen ze concreet feedback over (pagina 13 van het tussentijds rapport van de praktijkcommissie):

- *de scope bij het overwegen van elementen ter bijsturing in functie van de haalbaarheid van de eindtermen tweede graad. Meer concreet of de constructie van de matrix secundair onderwijs of de plaats van een specifieke richting in de matrix secundair onderwijs daarin kan worden meegenomen;*

De Vlaamse Regering is er zich van bewust dat de modernisering van het secundair onderwijs een impact heeft op de implementatie van de (specifieke) eindtermen. Desalniettemin is het van belang om toch te focussen op de nieuwe (specifieke) eindtermen voldoende ruimte laten voor het eigen pedagogisch project en voor een kwalitatieve invulling van de praktijkcomponent of de artistieke component. Daarom vraagt de Vlaamse Regering om de scope van de opdracht niet te verruimen naar de volledige uitrol van de modernisering in het secundair onderwijs.

- *binnen de praktijkcommissie leeft de gedeelde vraag om het onderzoek naar de haalbaarheid van de nieuwe eindtermen tweede graad, en bij uitbreiding die van de derde graad, niet stop te zetten na één schooljaar. De praktijkcommissie voelt ook een grote bereidwilligheid bij de scholen om hun ervaringen over de modernisering en de nieuwe eindtermen te delen met de praktijkcommissie. Ze vraagt daarom om de evaluatie-opdracht te verlengen. Ze vraagt daarbij wel extra ondersteuning bij het opzetten, uitvoeren en verwerken van grootschaliger onderzoek. De praktijkcommissie doet indien nodig hiervoor graag een beroep op de expertise van de commissie van academici;*
- *een herhaalonderzoek van de betreffende scholen in de loop van volgend schooljaar zou nog een kwaliteitsvoller beeld kunnen geven omdat gaandeweg de houding naar de eindtermen en modernisering kan veranderen door wat er gebeurt op de schoolvloer. Het veranderingsproces is immers continu in beweging waardoor de relatie tussen de ambitie, de beleving en de effectieve uitwerking op de schoolbank voortdurend wijzigt;*

- *daarnaast is ook een meer fijnmazige bevraging nodig tot op het niveau van individuele studierichtingen, eventueel ook weer te organiseren in dezelfde scholen;*
- *in een latere fase is een uitgebreid onderzoek van de derde graad nodig.*

De Vlaamse Regering gaat akkoord met een verlenging van de opdracht van de praktijkcommissie met één schooljaar (2022-2023), aangezien de scholen ondertussen meer vertrouwd zijn geraakt met de nieuwe (specifieke) eindtermen en dus hierin meer inzicht kunnen bieden. In dit verlengingsjaar dient er een grootschalige, fijnmazigere bevraging uitgevoerd te worden tot op het niveau van individuele studierichtingen in functie van het formuleren van voorstellen tot eventuele aanpassingen voor de eindtermen van de tweede graad van het secundair onderwijs. De Vlaamse Regering adviseert aan de praktijkcommissie om hierbij de expertise in te roepen van de commissie van academici. Hierbij worden ook de mogelijke repercussies op de (specifieke) eindtermen van de derde graad van het secundair onderwijs geformuleerd. De Vlaamse Regering verwacht dus concrete voorstellen tot eventuele bijstellingen van de (specifieke) eindtermen in de tweede en derde graad van het secundair onderwijs.

De Vlaamse Regering gaat niet in op de vraag van de praktijkcommissie om een herhaalonderzoek op te zetten. Dergelijke onderzoek zou relevant kunnen zijn, maar is momenteel minder prioritair.

2. BESLISSING

Om tegemoet te komen aan de vragen van de praktijkcommissie en de bezorgdheden van het onderwijsveld hecht de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan:

- een verlenging van de opdracht van de praktijkcommissie met één schooljaar (2022-2023) met een rapportering voor eind 2022 in functie van een eventuele aanpassing van eindtermen;
- het uitvoeren van een grootschalige, fijnmazigere bevraging tot op het niveau van individuele studierichtingen in functie van het formuleren van voorstellen tot eventuele aanpassingen voor de eindtermen van de tweede graad van het secundair onderwijs. Hierbij worden ook de mogelijke repercussies op de (specifieke) eindtermen van de derde graad van het secundair onderwijs geformuleerd;

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand

Ben WEYTS